

VIŠI PRIVREDNI SUD SR HRVATSKE

Drugostepena presuda br. IV-Sl-1310/1970-2
od 5.XI 1970.

Vijeće: Zvone Rihtman, Gabro Badovinac, prof.dr Branko Jakaša

Prijevoz stvari morem - Brodarova odgovornost - Šteta prouzrokovana na jako pokvarljivom teretu - Ako je na brodu pokvaren samo jedan dio istovrsnog lako pokvarljivog tereta, smatra se da je kvar posljedica prirodnog svojstva robe, za koju štetu brodar ne odgovara - Da bi brodar bio odgovoran, tužitelj bi morao dokazati da je brodar za tu štetu kriv tj. dokazati da je oštećeni teret na brodu prevezen pod nepovoljnim uvjetima od onog dijela koji nije oštećen - Sama tužiteljeva tvrdnja da brod nije bio sposoban za prijevoz odnospnog tereta nije dovoljan dokaz - Tužitelj se ne može pozivati na skretanje broda s puta kao na razlog štete za koju je brodar odgovoran, ako se radi o linijskom brodu koji skreće s puta u skladu s voznim redom

Tužitelj je primalac, a tuženik je brodar. Spor se među strankama vodi o naknadi štete za pokvarenu određenu količinu kože.

Prvostepeni sud je odbio tužbeni zahtjev smatrajući da je šteta posljedica prirodnog svojstva robe. Nesporno je među strankama da se samo jedan dio tereta pokvario.

Protiv prvostepene presude tužitelj je uložio žalbu.

Ističe da koža nije prevožena u skladu s odredbama Pravilnika o minimalnim tehničkim uvjetima za vršenje prometa sirove kože, a prijevoz je jedna vrsta uskladištenja robe, pa je brodar u smislu čl.3, tač.6 Pravilnika, morao spriječiti prekomjerno isparavanje robe, kao i suviše zagrijavanje ili hladjenje, što je tuženi morao postići minimalnim ulaganjem za uredjenje broda. Dalje ističe da se tuženi ne može pozivati na osobitu prirodu robe jer je njemu bila poznata priroda robe kao što su sirove kože, pa je trebalo poduzeti potrebne mjere da brod osposobi tako da se roba preveze u ne oštećenom stanju.

Drugostepeni sud je potvrdio presudu prvostepenog suda i žalbu odbio iz slijedećih bitnih razloga:

Osnovno je pitanje da li je za štetu koja se pojavila na spornih 690 komada kože odgovoran brodar ili ne. U toku spora tužitelj osim tvrdnje, a tako ni u žalbi, nije dokazao niti ponudio dokaze koji bi upućivali na okolnost da

je do kvara - koji je utvrđen prilikom iskrcaja i protestiran protestom koji glasi da je sva koža crvena i sklona kvarenju - došlo krivnjom tuženoga.

Valja istaći da se iz nalaza i mišljenja vještaka crvenilo na koži može pojaviti među ostalim i zbog lošeg kvaliteta, odnosno zbog nedovoljnog konzerviranja kože, pa treba uzeti da je kvar na odnosnoj koži mogao nastati iz tih razloga, a ne zbog okolnosti za koje bi odgovarao brodar. Naime, činjenica da je u istom skladištu broda prevožena i druga koža koja nije bila pokvarena, a što slijedi i iz priloženog plana ukrcaja tereta upućuje da je do odnosnog kvara moglo doći upravo zbog osobina kože koja je bila predana na prijevoz, a za takove štete u smislu odredaba čl.54, tač.8 ZUIPB brodar ne odgovara, osim u slučaju ako se dokaže njegova krivnja, ili krivnja osobe za čije je radnje i propust brodar odgovoran. Obzirom na okolnost da tužitelj u toku spora a ni u žalbi nije ponudio dokaze da je do kvara odnosno kože došlo krivnjom tuženoga ili njegovih radnika kojima se služio u toku izvršenja ugovora, valja uzeti da je do oštećenja spornih koža došlo bez krivnje voza. Ukazujući na eventualnu krivnju odnosno propust tuženoga, tužitelj u žalbi iznosi samo općenite tvrdnje, koje nije potkrijepio nijednim dokazom, pa se stoga mora uzeti da on svoje tvrdnje nije dokazao.

Iz izvotka brodskog dnevnika, koji je tuženi priložio u toku spora, slijedi da je sporni teret bio normalno u toku transporta zračen prirodnim i umjetnim putem, a o protivnom tužitelj u toku spora nije dokazao.

Okolnost da je brod u toku putovanja doticao neke luke ne dokazuje samim tim da je šteta nastala zbog nedopuštene devijacije broda. Naime, radilo se o prijevozu robe linijskim brodom, što je bilo poznato i tužitelju odnosno njegovom predniku da je skretanje u pojedine usputne luke dopušteno, a o takvim skretanjima bio je i morao je biti upoznat prednik tužiteljev. Prema tome odnosni eventualni kvar ne može se pripisati nedopuštenoj devijaciji broda.

G.E.